

Poštni Glasnik

Glasiło Obl. organizacije pošć, telegr. in telef. uslužbencev v Ljubljani.

Letnik IX.

V Ljubljani, dne 1. decembra 1929.

34. številka.

Kako so razvrščeni švicarski poštni uslužbenci.

Z novim uradniškim zakonom je uvedla Švica čisto nov sistem položajev in plač za svoje uslužbence. Švicarski drž. nameščenci so razdeljeni na 500 kategorij, vseh 45.000 uradnikov je uvrščenih v 26 plačilnih razredov. Nas zanima seveda samo razvrstitev p. t. t. osebja. Protí prvotnemu vladnemu načrtu je bil velik odpor od strani strokovne organizacije. Da se odstranijo ovire in se skuša najti sporazum med delodajalci in delojemalci, se je sestavila paritetna komisija 20 članov (10 od personalnega zastopstva organizacije in 10 zastopnikov pošćne uprave), ki je pretresala sporna vprašanja. Kakor je iz početka izgledalo, da je razlika med obema zastopstvoma nepremostljiva, se je končno po obojestranski uvidevnosti in popustljivosti našla popolna enotnost in je bila končna stilizacija soglasno sprejeta.

Švicarski p. t. t. uslužbenci se dele v glavnem na 3 skupine: na ženske uslužbenke, na poduradnike in na uradnike.

Ženske moči, upravna služba.

Najprej moramo pripomniti, da se je z novim uradniškim zakonom ustanovila v Švici še posebna kategorija zveznih uslužbencev, ki se imenujejo enostavno nastavljenici. To so uslužbenci, ki nimajo uradniškega značaja v smislu uradniškega zakona in zato niso podvrženi temu zakonu. To je za razumevanje tega članka zelo važno.

Izkušnja je pokazala, da ženski personalni kader pod 25. letom starosti ni zanesljiv v tem pogledu, ker ni gotovo, koliko jih bo do tega leta še ostalo v službi. Zato je smatrala švicarska pošćna uprava za umestno, da prevede ženske nastavljenke za prave uradnice šele potem, ko postane verjetnost, da bodo ostale v državni službi, večja, torej šele po 25. letu starosti. Nova razvrstitev ženskih moči obsega torej dva razreda, in sicer razred nastavljenecv in razred uradnikov.

Pisar, pomočnica 2. stopnje je uvrščena v 25. plačilni razred. Najmanjša plača znaša 200, največja pa 300 frankov na mesec (1 frank = 11 Din); redna letna plača se zviša vsako leto za 100 frankov. Pisarniška pomočnica 1. stopnje je v 23. plačilnem razredu. Najmanjša plača 220, največja 350 frankov na mesec; redni letni povišek na plači znaša 120 frankov. Pošćna pomočnica je v 24. plačilnem razredu. Najmanjša plača 210, največja 320 frankov na mesec; vsako leto se zviša redna plača za 100 frankov.

Vsi navedeni najnižji prejemki veljajo za pomočnice, ki so se izkazale v poizkusni dobi, katera traja praviloma 1 leto, največ pa 2 leti. Poleg navedenih rednih plač pridejo zraven še redne krajevne doklade.

Prevedba za uradnice.

Če se ugotovi trajna zaposlitev ženske uradne nastavljenke, se prevede po 5 službenih letih, a najpogrež z dopolnjenim 25. letom starosti za uradnico.

Kdo dobi položaj 20. ali višjega plačilnega razreda.

Kot pisarniška ali upravna pomočnica pride lahko v 20. plačilni razred, kdor more

prevzeti prav posebno kvalificirane, za ženske delovne sile določene posle, ali ki prevzame v znatni meri dela, ki so po največjem pojmovanju določena za upravne uradnike ali kancliste.

Napredovanje, višje od upravne ali pisarniške pomočnice, je dovoljeno samo za uradnice, katerim se izroče izključno in trajno posli, kakršni so določeni po novi razdelitvi za službo ustrežajočega plačilnega razreda.

Za ženske so v upravni službi predvidena mesta: nastavljenka II. razreda z letno plačo 2800—4200 frankov, nastavljenka I. razreda z letno plačo 3000—4800 frankov in pisarniška pomočnica z letno plačo 3300 do 5700 frankov.

Prometna služba.

Tudi v prometni službi velja kakor za upravno službo predpis, da se ženske uslužbenke zaposlujejo do 25. starostnega leta samo kot nastavljenke. Razdelitev položajev predvideva v prometni službi sledeča mesta: telefonistka II. razreda ali brzojavna pomočnica s plačo od 2800—4200 frankov, pošćna pomočnica s plačo od 2900 do 4500 frankov, telefonistka I. razreda ali brzojavna pomočnica I. razreda s plačo od 2900—4500 frankov, nadzorna uradnica (revizorica) s plačo od 3100—5100 frankov in višja nadzorna uradnica (nadrevizorica) s plačo od 3400—6200 frankov na leto.

Telefonistke II. razreda morajo opravljati lokalno službo in interurbansko (medkrajevno) do daljave 20 kilometrov.

Poduradniki.

Kariera poduradnikov obsega sledeča službena mesta:

a) v pošćni službi:

pošćni pomočnik II. razreda z 2800 do 4200 franki letne plače, pismonoša II. r. z 2900—4500 franki, raznoslač paketov II. r., pismonoša I. r. in pošćni pomočnik I. r. s 3000—4800 franki, paketni dostavljlač I. r. in sofer II. r. s 3100—5100 franki, višji pošćni pomočnik II. r. in denarni dostavljlač s 3200—5400 franki, sofer I. r. in višji pošćni pomočnik I. r. s 2300—5700 franki na leto.

Delitev pisemskih in paketnih dostavljlačev na službena mesta I. in II. razreda se določa po sistemu doseženih točk (Punkt-system). Vsak uslužbenec, ki napravi več kakor 900 točk na dan, se uvrsti v I. razred, med tem ko ostane njegov tovariš, ki ne doseže tega števila točk, v II. razredu. Te točke se štejejo po določenem količniku za vsako pošiljko, in sicer:

vsako pismo, vsaka navadna tiskovina ali časopis, ki se nese v dostavo, šteje 1 točko,	
majhen, nevpisan paket	4 točke,
s portom obremenjena pošiljka	6 točk,
priporočena pošiljka	6 točk,
povzetni (odkupni) paket	9 točk,
paket brez povzetja	7 točk,
pismo s povzetjem	9 točk,
pošćna nakaznica ali plačilni nalog	8 točk,
pošćni nalog	9 točk,
vsaka zaposlana pošiljka	6 točk,
vrednostna pošiljka	7 točk.

Razlikovanje pošćnih pomočnikov na položaje I. in II. razreda se določa po načinu dela, ki ga opravlja dotični uslužbenec. Višji pošćni pomočniki I. razreda so zaposleni večinoma v ambulantski službi.

b) v brzojavni in telefonski službi:

Tukaj se razvrščajo poduradniki na naslednja službena mesta: telefonski delavec z 2800—4200 franki, ekspresni dostavljlač z 2900—4500 franki, monter II. razreda in linijski monter s 3000—4800 franki, mehanik II. r. s 3100—5100 franki, monter I. r. in mehanik I. r. s 3200—5400 franki, raznoslač telegramov s 3300—5700 franki in monter centralne postaje s 3400—6200 franki letne plače.

Razvrstitev uradnikov.

a) v pošćni službi:

Prva nastavitev je služba pošćnega komija (nekako našega pripravnika). Ti so zavezani, da odslužijo po posebnem pripustitvenem izpitu učno dobo 2 1/2 let. Ta učna doba se konča s strokovnim izpitom. Če napravi izpit, potem napreduje za aspiranta. V tej lastnosti dela eno leto, nakar napreduje za uradnika, to je za pošćnega komija z letno plačo od 3600—6800 frankov.

b) v prometni službi:

višji komij s 3700—7100 franki, pošćni komij pri blagajni II. razreda s 3800—7400 franki, oddelčni podšef in komij pri pošćni blagajni I. r. s 4100—7700 franki na leto. Mesta pošćnega upravitelja in oddelčnega predstojnika se odredajo po pomembnosti upravljanega urada oziroma oddelka in se dele prvi na 7, drugi pa na 4 razrede. Pošćni upravitelj VII. in oddelčni šef IV. razreda imata plače 4400—8000 frankov na leto. Oddelčni šef I. r. ima 5600—9200 frankov, upravitelj I. r. pa 7000—10.600 frankov na leto.

c) v upravni službi:

višji komij s 3800—7400 franki, tajnik ali revizor II. r. s 5200—8800 franki, tajnik ali šef oddelka s 6000—9600 franki, obratni šef ali obratni inspektor s 7000—10.600 franki, divizijski šef z 9000—12.600 franki in divizijski šef z 11.900—15.500 franki.

č) v brzojavni službi:

Prva nastavitev je telegrafist. Pripustitev in učni pogoji so isti ko pri pošćnem komiju, položaji pa so: višji telegrafist s 3700 do 7100 franki, podšef s 4100—7700 franki, brzojavni šef III. razreda s 6500—10.100 franki in brzojavni šef I. r. s 7500—11.100 franki.

d) pri telonu:

telefonski uradniki I. r. s 4100—7700 franki, tehničarji s 5600—9200 franki, inženirji z 8000—11.600 franki. Predstojniki telefonskih central so uvrščeni v 3 razrede, ki odgovarjajo razredom brzojavnih šefov. Velike centrale stoje pod vodstvom telefonskega inspektorja, ki prejema 10.400—14.000 frankov letne plače.

Kako se izgubljajo pisma?

V naši javnosti se pogosto čuje o izgubljenih pisem pri pošti. Ne vpraša se, kako in zakaj se izgubljajo; vsa krivda se pripisuje pošti. Z drugimi besedami, sumi se o nepoštenosti poštnega osebja. Res je, da so se dogajale zlorabe, zlasti po preobratu. Prejšnje zaupanje je radj tega močno trpelo. Posledice vojne izgubljajo. Prihajamo v normalen tok življenja. Tudi kader poštnega osebja se je izkristaliziral. Naša javnost lahko, kakor nekdanj, zaupa svoji pošti tudi danes.

Da se pisma izgube, se sicer še vedno zgodi. Krivda bo zato iskati drugje. Omeniti hočem več načinov, kako se pisma izgubljajo. Včasih se pisma izgube začasno, za krajšo ali daljšo dobo. Zanimiv je tudi slučaj, da se pismo izgubi za pošiljatelja in naslovnika, pošta ga pa vodi v evidenci, dokler ga ne uniči. To so neizročljiva pisma.

Naše pošte imajo letno z več milijoni pisem opravka. Tu in tam se dogodi, da pade pismo neopaženo pri sortiranju ali pri inštruiranju pod mizo, za špedicijsko omaro, v špranjo. Pismo se »izgubi«. Najde se z zakasnitvijo pri pospravljanju, pri čiščenju oziroma pri popravilu špediciji. Takšne izgube pisem so mogoče samo pri poštah, ki nimajo primernega pohištva.

Drug način: pisma se izgube v poštnem vagonu. Na prostoru, kjer se sortirajo pisma, je pri oknu vagona manjša razprtina. Če pismo manjše oblike v tako razprtino pade, ga ni mogoče dobiti. Treba je odstraniti cele stene, kar pa se more samo s primernim orodjem. Pisma, ki so padla neopaženo v razpoko med dve steni vagona, se najdejo šele pri glavnem popravilu v delavnici. Naslovniki, ki prejme včasih pismo po več letih, si zakasnitve ne more tolmčiti. Jezen na pošto navadno odda tak ovitek pisma kakemu časopisu, ta pa napravi senzacijo o hitrosti in rekordu pošte. Slične »izgube« pisem se dogajajo tudi na parnikih.

Število po tu opisanih načinih je minimalno. Znatno večje število pisem se pa »izgubi« pri pošti po krivdi pošiljateljev. Ti dostikrat ne računajo, da pošta ne bo mogla dostaviti pisem. Na hrbtini strani pisem pošiljatelj ne navedejo navadno svojega naslova. Pošto spravijo v neprijeten položaj. Dostikrat zadostuje malenkosten nedostatek v naslovu, ki povzroči, da pošta ne more dostaviti pisma. Navajam tu samo nekaj primerov, ki onemogočijo dostavo: Naslovniki nepoznan, — Nefrankirano ne sprejme, — V označeni hiši nepoznan, — Označba pošte potrebna, — Brez označbe hišne številke, polka itd. nedostavljivo, — Naslovniki umrl, — »Poštno ležeče se ni dvignilo« — itd. Takšna neizročljiva pisma, za pošiljatelje in naslovnike »izgubljena« pisma, gredo v tisoče in tisoče. Pošte poskušajo izslediti pošiljatelja. V manjših krajih, kjer so razmere skoraj vseh prebivalcev poštarju znane, ugotovi ta pošiljatelja dostikrat po pisavi. Včasih se posreči ugotovitev po odtisih pečatov ali drugih znakih na ovitku pisma. Če ostane poizvedovanje pošte brezuspešno, predloži sprejemna pošta neizročljiva pisma dvakrat mesečno pristojni oblastni poštni upravi.

Neizročljiva pisma brez označbe pošiljateljev dobivajo oblastne poštne uprave v tolikem številu, da rabijo za nje posebne urade, takozvane »Poštne poizvedovalne urade«. Tu odpira pisma posebna komisija, sestavljena iz uradnikov poštne uprave. Komisija ima nalogo, ugotoviti iz podpisa naslov pošiljatelja. Morebitne priložene vrednostne predmete prevzame protokolarno. Uradnikom komisije je prepovedano, pregledovati vsebino pisem oziroma čitati več, kakor je potrebno za izsleditev pošiljatelja. Pisemska

tajnost ostane popolnoma zavarovana. Če se pri odpiranju ugotovi naslov pošiljatelja, se pismo uradno zapre in dostavi lastniku.

V mnogih slučajih pa ni mogoče ugotoviti pošiljatelja. Saj se najdejo večkrat podpisi: Tvoja mama, — Tvoj oče, — Tvoj prijatelj, — Vaš Ivan, — Vaša Ančka, — itd. Po potrebi pritegne poštna uprava za izsleditev pošiljatelja tudi policijsko oblast. Ko pa ostanejo vsa poizvedovanja brezuspešna, se hranijo pri poizvedovalnem uradu navadna pisma, v katerih ni denarja ali drugih vrednosti, še tri mesece po otvoritvi pisem. Priporočene pošiljke, navadna pisma, v katerih je denar, vrednostni papirji, dragocenosti ali listine, vrednostna pisma in paketi se hranijo eno leto. Če se pošiljatelj v tem roku ne oglasi, proda poštna uprava takšne pošiljke na javni dražbi, pošiljke brez vrednostne vsebine pa uniči in pisma sežge. Izkupiček za prodane pošiljke oziroma gotovina, ki se najde v pisemih, je na razpolago upravičenim osebam še za dobo nadaljnjih dveh let, potem pa zapade v korist poštni upravi.

Ljubljanska oblastna poštna uprava izdaja mesečno razglase o neizročljivih pošiljkah za priporočena pisma in pakete v svojih Okolnožnicah. Brez dvoma pa je dostikrat tudi marsikatero navadno neizročljivo pismo za pošiljatelja oziroma naslovnika velike vrednosti. Zato ne bi bilo napačno, ako bi se razglašali tudi naslovi navadnih pisem, preden se uničijo. Seveda bi bili takšni razglasi celi zvezki, če me knjižice, katere bi lahko prodajale po režijski ceni vse pošte in trafikle. Več uspeha bi imeli razglasi o neizročljivih pošiljkah, ako bi jih ponatiskovali naši časopisi. Ljudje rajši čitajo časopise, kakor pa poštne odredbe. Marsikak naročnik lista bi tako prišel do svojega »izgubljenega« pisma.

Število neizročljivih pisem bomo zmanjšali, če začnemo pri korenini — v osnovni šoli. Že naši deci je treba v zgodnji mladosti vcepiti, kolike važnosti je naslov pošiljatelja na pisemih. Če vprašate kroge, ki uporabljajo v svoji korespondenci ovitke s tiskanim naslovom pošiljatelja, vam povedo, da se jim še nikoli ni izgubilo nobeno pismo pri pošti. Žal, da se širše plasti našega naroda ne morejo s tem pohvaliti.

Če pa bo javnost poučena, da je v interesu vsakega pošiljatelja, navesti na ovitku pisma ali vsaj v notranjosti pisma tudi svoj točen naslov, se bo število »izgubljenih« pisem znatno zmanjšalo. Pošiljatelj bodo obvarovani skrbi, žalosti, jeze in materialnih izgub, pošta bo pa pridobila na ugledu.

Končno pa so z »izgubljenimi« pisem tudi takšni slučajji, pri katerih je pošta tako nedolžna ko le kaj. Nekateri pozabijo odgovoriti na dobljena pisma, ali pa nečejo odgovoriti. Taki se najraje izgovarjajo na pošto: »Pisma nisem prejel, zato nisem mogel odgovoriti,« je eden najbolj pogostih izgovorov.

Neki mož se je silno razburjal na svojo ženo: »To je škandal! Nesramnost! Ta pošta! Že tri tedne ne dobiim odgovora na moje nujno pismo!« Žena ravno čistit možovo suknjo: »Kaj se repenčiš na mene? Pojdi na pošto in se tam izkriči! Saj tudi jaz vem, da naša pošta ravno takrat ne funkcionira, ko ti jo človek najbolj potreboval,« skuša žena potolažiti svojega razjanjenega moža.

Kar pade pismo iz žepa suknje. Mož in žena se spogledata brez besede. Uginiti pa ni bilo težko, da je mož pozabil oddati omo nujno pismo na pošto, in ga je nosil cele tri tedne v svojem žepu.

Ti uboga pošta! Za gornji greh in vse slične grehe, ki si jih podedovala, si bila in boš ostala ti kriva. Saj si tudi zato tukaj, da si razburjeni ljudje pri tebi pogaje svojo jezo in dostikrat neupravičeno sumijo tebe kot krivca za dejanja, s katerimi nisi imela nobenega posla.

Inozemski vestnik.

Avstrijska republika. Kakor čitamo v strokovnih listih avstrijskih tovarišev, so poštne organizacije sklenile povišati članske prispevke. To povišanje so motivirale iz dveh razlogov: potrebno je, da bi imele skupine v področju svojega delovanja več imetja v gotovini, katerega jim pa centrala ne more dati. Glavni motiv pa tiči v tem, da se strokovno glasilo postavi na modernostno stopnjo časnikarstva. »Tisk je sedma velesila tudi v strokovnih organizacijah«, pravijo avstrijski poštni nameščenci, »in naša skrb mora biti, da nam bo ta sedma velesila naše strokovno glasilo.« K temu bi pripomnili le toliko, da je bilo glasilo avstrijskih poštnih organizacij že davno izmed najboljših strokovnih listov. In če ga nameravajo še izboljšati, je to jasn dokaz kako skrb avstrijski tovariši za stanovski svoj list.

Kanada. Enotna fronta poštnih nameščencev. Tudi v Kanadi so še nedavno tega stale strokovne organizacije poštnih nameščencev proti sebi v svojo lastno škodo. Ali Kanadci so kmalu uvideli to dejstvo in so se spričo vseh bolj ali manj navideznih ovir sešli sedaj vsi poštni uslužbenci brez razlike v Uniji kanadskih poštnih uradnikov (United Postal Employees of Canada). — So pač Kanadci, saj Kranjcev ta pamet še ne bo srečala.

Nemška republika. Dvajsetletnica českovnega urada. V mesecu januarju 1929 je minilo dvajset let, kar je začel na Nemškem poslovati čekovni urad. V tej svoji dobi se je imenitno obnesel in zadostil svoji plačilni nalogi brez gotovega denarja. Več ko 80% njegovega 150 milijardnega prometa nemških mark se poravnava brez gotovine. 600 milijonov kapitala kot terjatve imetnikov računov je do malega porabljenih v obči prospeh. Te številke dokazujejo dovolj jasno veliki narodno-gospodarski pomen poštnega čekovnega poslovanja, brez katerega si dandanes obrtnega in podjetniškega življenja ne moremo misliti. Čekovni promet se je zato tako razmahnil, ker so bili že iz početka prepisne in manipulacijske pristojbine kolikor mogoče majhne. Prepisi z računa na račun se vrše brezplačno. Vrhutega so tudi pismena poročila na odrezku za prejemnika brezplačna. Te ugodnosti so v gospodarskem življenju tako velikega pomena, da je danes na Nemškem do malega milijon imetnikov čekovnih računov. Dvajsetletnica nemškega čekovnega uradovanja je podžgalo novo propagando za razširjenje čekovnega prometa, ki bo rodila vsekako najboljši narodno-gospodarski sad.

Angleško. Angleške strokovne organizacije zahtevajo povečanje postranskih službenih prejemkov, ki danes ne ustrezajo življenjskim potrebščinam.

Belgija. Delegacija državnih uslužbencev je izročila belgijskemu finančnemu ministru prošnjo za zvišanje plač. Minister je priznal, da je treba v tem vprašanju nekaj ukreniti in da se mora v proračun za prihodnje leto postaviti vsota, ki bo ustrezala izboljšanju plač drž. nameščencev, kateri so v slabih gmotnih razmerah. Deputacija je še poudarjala in opozorila ministra, da je potrebna takojšnja pomoč ter pri tej priliki nasvetovala plačo 13. meseca. Minister se ni doteknil tega vprašanja, a pripomnil je, da je treba tako v interesu državnih uslužbencev kakor tudi v interesu države same plače drž. nameščencev izboljšati. Delegacija je zastopala stališče, da se morajo plače sistematično zvišati v vseh plačilnih stopnjah in da se mora najbolj pomagati onim kategorijam, kojih plače niso višje od 30.000 frankov letno. Kmalu potem se je bavil s tem belgijski ministrski svet in sklenil: Plače naj se izboljšajo za

10%. V velikih mestih se uvedejo višje stannarine pri tistih kategorijah drž. uslužbenecv, katerih plače ne presegajo letno 27.000 frankov. Zvišajo se prispevki za otroke od četrtega leta naprej. Te odredbe so takoj stopile v veljavo.

Holandsko. Poročilo poštna uprave za leto 1927. Vsa uprava je zadovoljiva. Dasi so bile pristojbine znižane, izkazuje bilanca za leto 1927 čistega dobička 6.413.639 holandskih goldinarjev, za 1.915.224 goldinarjev več kakor je bilo v proračunu preliminirano. V tem pa ni vračunjen čisti dobiček čekovnega prometa, ki je znašal 2.798.211 holand. gold. in je bil pripisan v dobro rezervnemu skladu. Glede posameznih prometnih panog je čisti dobiček tale:

	Dobiček	Izguba
Pošta	5.998.384	—
Brzjav	—	2.746.617
Telefon	3.161.892	—
	9.160.276	
	— 2.746.617	
	6.413.659	

Poštni promet stalno rase. V letih 1925 do 1927 je bilo odpravljenih 884.893.941 pošiljk. Pri prevozu je bilo v rabi tudi 40 letalnih prog. Brzjavna služba je proslavila 1. decembra 1927 petinsedemdesetletnico svojega obstoja. Razvoj brzjavnega prometa je razviden v naslednjih številkah:

	Brzjavk	Dohodkov
1853	45.674	51.862 h. gold.
1927	8.033.863	6.499.305 h. gold.

Tuzemski brzjavni promet je padel (—4.46%), inozemski brzjavni promet pa poskočil (+4.3%). Telefonska služba: Število telefonskih naročnikov je naraslo za 6906. Prevzetih je bilo 1452 zasebnih koncesiranih stanic (te so v Amsterdamu, Rotterdamu in Haagu). Čekovna in žirovna služba rase. Računi so se povečali za 7.7%, promet za 20.6%. Udeležencev je bilo: v upravi 487, v čekovni službi 263, v poštni službi 8371, v brzjavni in telefonski 4948, v kombiniranih uradih 5993, vseh skupaj pa 20.062. Razvoj se je vršil v znamenju mehanizacije in normalizacije. Število vseh poštnih, brzjavnih in telefonskih uradov je bilo 2574. Poslovno poročilo omenja jako praktično novost, namreč uvedbo pisemskih skrinjic na tramvajskih vozilih v Amsterdamu, Rotterdamu in Haagu.

Pokojninski fond za pog. poštarje.

O tej zadevi upamo, da bomo mogli v prihodnji številki že kaj natančnejšega zabeležiti. Saj bo do takrat gotovo se oglašil kak pog. poštar s svojimi predlogi. Zadnjič objavljene lestvice prejemkov in prispevkov po zagrebškem osnutku jih ne sme motiti, ker so v tisti razdelitvi na 19 razredov pomote. Danes hočemo le omeniti prospekt Pokojninskega zavoda v Ljubljani, ki so ga prejele pog. pošte od obl. p. t. uprave. Po določilih Pokojninskega zavoda bi prejemali poštarji precej višjo pokojnino kakor po zagrebškem osnutku, toda mesečni prispevki so tako visoki, da bi jih velika večina naših pogodbenih poštarjev nikakor ne zmožla.

Zato naj tovariši pog. poštarji prouče oba načrta in sporoče svoje mnenje obl. organizaciji. Če bo stvar do takrat že toliko zrela, bomo sklicali za 15. december konferenco pog. poštarjev, kesneje, najbrže 5. in 6. januarja 1930 bi se pa vršila anketa zastopnikov organizacij in pog. poštarjev iz vse države kje v sredini Jugoslavije, morda v Brodu na Savi.

Obvestila Gospodarske zadruga.

Dobava krompirja in sadja je končana in ne sprejemamo več naknadnih naročil. Cena krompirju je 1 Din za kg. Nekaterim se zdi ta cena previsoka, češ, letos je bilo dosti krompirja in se ga je lahko dobilo po 80 par ali še ceneje. Ze pri vabilu na naročbo smo vsem članom svetovali, naj letos poskusijo sami si nabaviti krompir, ker ga bodo najbrže ceneje dobili. Zakaj? Zato, ker se dobi krompir v manjših količinah navadno ceneje, nego če se kupi cel vagon. Manipulacija, nakladanje, razkladanje in kalo povzročajo precejšnje stroške. Na te stroške pa pozablajo oni člani in ker so morda dobili na deželi krompir nekoliko ceneje, pa je kritika. Nihče pa ne računa tega, da je pri nakupu na deželi izgubil ves dan, zapravil nekaj denarja, nosil krompir do kolodvora in od kolodvora domov itd., dočim smo mi krompir, in sicer samo prvovrstno blago, dostavili za 1 Din pro kg v klet ali pa pod streho, kamor ga je član hotel. Letos je bilo krompirja povsod dovolj in ga je zadruga le zato dobavila, ker nekateri člani niso imeli časa ali pa se niso spoznali na blago.

Jabolka bomo ta teden razvozili, kolikor smo še prejeli naknadnih naročil. Stanejo 3.50 Din kg. Pri tem razvozu bomo morali računati vsakemu naročniku še 5 Din za zaboj. Na prošnjo nekaterih članov in da ne bo poznejših pritožb češ da sadje gnije, in da se člani ne bodo po krivici jezili na zadrugo, dajemo glede shrambe jabolk sledeča navodila: Jabolka je treba predvsem vzeti iz zaboja in jih shraniti v suhi in zračni kleti. Kdor ima, naj po tleh nasuje suh, čist in droben pesek, na katerega položi potem samo nepoškodovana jabolka. Večkrat jih je treba tudi pregledati in kvarljiva odstraniti. Kdor nima mnogo jabolk, jih lahko shrani tudi v shrambi na leseni polici. Skrbeti pa mora vedno za svež zrak.

Na nekatere prigovore, češ da so jabolka predebela ozir. predrobna, se ne moremo ozirati. Glede opazke, da so jabolka trda in lesena ter da nimajo okusa, pa opozarjamo, da so to zimska jabolka, ki se morajo še omediti, da bodo potem v decembru ali januarju dobra. Glede cene pa velja isto, kar smo rekli glede krompirja.

Želji nekaterih članov, da bi jim priobčili par dobrih receptov za kompote in marmelado, ne moremo radi pomanjkanja prostora ustreči. Morda drugo leto, preden bomo zopet dobavili sadje.

Končno naj bo vsem predstojnikom poštni, na katere smo se obrnili po informacije, izrečena zahvala za njih trud in požrtvovalnost. Ugoden nakup ni odvisen samo od sreče in slučajja, kdaj se blago kupi, ampak tudi od dobrega poznavanja trga.

Drva. Nedavno je neki član naročil 1 m žaganih drv. Ko jih je doma zložil, je ogorčen ugotovil, da jih je samo 78 cm. Drugemu članu, ki je naročil 2 m drv, je pokazala mera 1.60 m, nakar je sledila zopet huda pritožba. Na željo nadzorstva smo sestavili komisijo, ki je imela nalogo ponovno ugotoviti, koliko znaša 1 m drv, potem ko so razžagana in zložena. Od uprave zadruga sta bila v komisiji oba predsednika, od članov izven uprave pa g. Coj, predstojnik pošte Ljubljana 2 in g. Zupanec, referent pri ekonomskem odseku obl. pt. uprave. Pred komisijo se je zložil 1 m celih drv v metersko merilo, ki ga imamo v skladišču, nakar so se drva razžagala, nanovo zložila v merilo in natančno premerila. Komisija je ugotovila, da jih je bilo potem, ko so bila razžagana, 74 cm. Na to smo člane morali opozoriti, ker v bodoče ne bomo več sprejemali nobenih pritožb glede mere razžaganih drv, ako bo ta znašala nad 75 cm.

Čevljarna. Nastopilo je deževno vreme, bliža se zima s snegom in plundro. Potrebno je zato, da ima človek dobro in nepremočljivo obutev, kajti imeti v tem deževnem času suhe noge, pomeni zdravje in denar. Zlasti pa velja to še za otroke, ki obiskujejo šolo in ki morajo često sedeti v mokro obutvijo ves dopoldan ali popoldan v šoli. Člani prihajajo sedaj pogosto v našo čevljarno z različnimi prošnjami in pritožbami, češ, dajte dobro usnje, ali čevlji ne držijo, blago je slabo itd. To pa ni res, ker dajemo za čevlje le prvovrstno usnje. Treba je le obutev primerno pripraviti, pa bo držala tudi v tem slabem vremenu. Zato podajamo članom sledeči dober nasvet, ki ga je priobčil »Zadrugar« v svoji 10. številki:

Če hočemo napraviti čevlje nepremočljive, jih moramo nadrgniti z raztopino, ki jo napravimo, če raztopimo v bencinu toliko parafina, da posta-

ne gosto tekoč. Voljno napravimo usnje, če ga namažemo z mastjo, ki jo pripravimo iz 5 gr gutaperče, raztopljene v 15 gr svinjske masti na slabem ognju, kateri primešamo še 17 gr ribje masti. S to tekočo mastjo namažemo mokre čevlje pri gorki peči ali nad ognjem, da se mast dobro vleže v usnje. Posebno dobro moramo namazati šive in podplate.

Mokre čevlje hitro osušimo, če jih napolnimo z ovsom ali otrobi in postavimo na gorak prostor s preprihom. Tudi posušeni čevlji postanejo mehki, če jih namažemo s petrolejem.

Za čevlje, posebno za finejšje ženske čevlje, je zelo važno, s katerim čistilom jih mažemo. Ker dobivamo pritožbe, da izgubi vrhnje usnje barvo, čemur je največ krivo napačno čistilo, smo se odločili, da bomo imeli v čevljarni staino v zalogi razne paste in mazila in da bomo na željo vsakemu novemu paru čevljev dodali pasto, ki bo za usnje najbolj primerna. Upamo, da bomo s tem članom ustregli in jim ohranili obutev delj časa lepo.

Fizol. Naročila za fizol že sprejemamo. Glede cene pa še ne moremo ničesar objaviti. Nabavili ga bomo vsekakor šele tedaj, če bo blago dobro in cena ugodna. Naše podeželske tovariše prosimo, da nam sporoče imena tvrdk, na katere bi se obrnili za nakup približno 500 kg dobrega letošnjega koka, in pa cene.

Špeha pa letos iz razlogov, ki jih bomo morda enkrat pozneje sporočili, ne bomo nabavili. Pač pa bomo, kakor l. nsko leto, pomagali članom z gotovino.

Novo tvrdke: Člani obveščamo, da veljajo naša nakazila za nabavo blaga na mesečne obroke tudi za podružnico firme A. Zibert trgovino s čevlji v Mariboru. Pogoji in ugodnosti so iste ko pri ljubljanski tvrdki. V Celju imamo pogodbo z veletrgovino R. Sternceki.

Na željo nekaterih članov smo sklenili pogodbo tudi s prodajnim odelkom ljubljanske radio postaje. Člani si lahko izberejo in nakupijo razne radio aparate in material, ki jim ga nudi postaja v veliki izbiri. Mesto plačila pa oddajo naše nakazilo. Prodajni oddelek bo potem poslal zadrugi račun, ki ga bo ta poravnala, dočim bodo člani poravnali ta račun v šestih, na željo tudi osmih mesečnih obrokih. Ker je v jesenskih in zimskih večerih mnogim tovarišem, posebno na deželi, edina zabava radio, si zamorejo sedaj nabaviti dober aparat pod ugodnimi pogoji.

Premogokopna družba Gorenjavas, pošta Mirna, nam oferira svoj premog. Baje je premog prav dober in je poleg tega cenejši od trboveljskega. Če se prijavi zadosti naročnikov, ga bomo nabavili.

Pri tej priložnosti sporočamo članom, da smo ceno trboveljskemu kosovcu s 1. novembrom t. l. znižali na 430 Din za tono na obroke in 420 pri takojšnjem plačilu. Premog dohaja sedaj z velikimi zamudami in prosimo člane, da se na to ozirajo in pravočasno naročajo.

Blagajna. Ker je naš sedanji blagajnik g. Ban Martin težko obolen in se nahaja na zdravljenju v bolnici, ga nadomešča začasnó član načelstva g. Gruđen Martin. G. Banu želimo, da čim prej okreva in se povrne zopet na svoje mesto.

To in ono.

Vse člane OPO, ki v tekočem letu še niso popolnoma poravnali članarine, prosimo, da to zanesljivo store do 20. decembra t. l. ter nam tako prihranijo delo z opomini in nepotrebne izdatke.

Kdo je še dolžan na naročnini za Poštni glasnik? Današnji številki prilagamo položnico za poravnavo naročnine za leto 1929, oziroma za nekatere še za star dolg. Ob enem vabimo naročnike, da plačajo že naročnino za l. 1930, po možnosti za vse leto, saj stane samo 24 dinarjev. Koliko dolgujejo posamezni naročniki na zaostali naročnini, je rdeče zapisano na naslovnem listku današnje številke. Vljudno prosimo, da nakažejo označene zneske še ta teden po priloženi položnici.

Himen. Poročil se je tov. Ivan Kunej, služitelj pri pošti Trbovlje 1 z gđ. Lucijo Kmetovo, hčerko tov. Antona Kmeta, zvančnika pošte Trbovlje 1. Mlademu paru želimo obilo sreče.

Članbe društva »Dobrotac« obveščamo, da je dne 16. septembra 1929 umrla Praprotnik Ljudmila, članica skupine A in B. — Odbor.

Osebnne izpremembe v ministrstvu. V gradbenem ministrstvu so upokojeni gg. Voja Popović, bivši generalni direktor pošte in telegrafa, Nikola Vučetić, bivši pomočnik gener. direktorja in Miloš Kovačević, načelnik poštnega oddelka v gradbenem ministrstvu. Iz personalnega odseka je premeščen v poštni odsek g. Vasa Bojić, inspektor mi-

nistrstva in vršilec dolžnosti šefa personalnega oddelka. Na njegovo mesto je postavljen g. Djoka Miličević, bivši šef administrativnega oddelka v prejšnjem p. t. ministrstvu.

Visoke številke. Z 31. decembrom 1928 je znašala vsota poštno-hranilnih vlog v Angliji 288 milijonov funtov, kar znese v našem denarju ogromno vsoto skoro 80 milijard dinarjev. — Po svetovni vojni je izdala angleška poštna uprava za uradna

poslopja, telegraf in telefon 92 milijonov funtov, torej čez 24 milijard dinarjev.

Organizacija italijanskih poštarjev. Po obvestilu mednarodnega urada za delo so v Italiji organizirani poštni uslužbenci v združenju, ki zakonito ni priznana kot organizacija. Imenuje se »Assoziazione nazionale fascista postelegrafonica«. Naslov: Rim, via Torino 117. Ob začetku leta je znašalo število članov 65.000. Organizacija izdaja svoje stro-

kovno glasilo, ki se imenuje: »Vita postelegrafonica«.

Poštni zakon. Pripravljen je nov poštni zakon, ki bo izenačil pošto zakonodajstvo za vso državo in ki se uveljavi najbrže še letos. Bajbe po tem zakonu odpravljena dostava poštnih pošilk na domu, selska služba bi se popolnoma uknila. V področju naše uprave je kakih 160 selskih pismonoš.

Premogovnik

„Belokrajina“

Ernomelj

priporoča svoj izborni visoko kalorični premog. Cene zmerne, postrežba točna in solidna.

POZOR!

Izborna kapljico

pristnega dalmatinskega vina

dobš v **Lasanovi** gostilni, Kersnikova ulica 5, v Šiški pri **Anžoku** in na Cankarjevem nabrežju. — Mirza jedila, morske ribe, likerji itd.

Priporoča se

Ivo Lasan.

OBLAČILA

za gospode in dame kupite najceneje pri

FRAN LUKIČ,
Ljubljana, Stritarjeva ulica

ANTON ČERNE
GRAVEUR LJUBLJANA

ETIKETE, MODELI PEČATI, ŠABLONE
ŠTANCE KLIŠEJI **STAMPILJE** TABLICE PLOMBE

Drogerija in parfumerija

Al. Florjančič

Ljubljana, Sv. Petra cesta 19

priporoča svojo bogato zalogo vsega v to stroko spadajočega blaga. Razni parfumi kot kolinske vode v odprodaji na litre na malo in veliko, razni foto-artikli, mila prvovrstnih tovarn, najfinejši pudri, šminke, creme itd. itd.

Cene najnižje!

Postrežba solidna!

Z nakaznico Gospodarske zadruge pošt. nam. si nabavite aparate in potreščine

pri

„R-A-D-I-O“⁶⁶

FRANC BAR

LJUBLJANA, MESTNI TRG 5.

Najcenejši nakup angleškega sukna, svilenih robcev, nogavic platna in čipk pri

„Tekstilni bazar“

Maribor, Detrinska ul. 15

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino na drobno in debelo. Največja zaloga strojev in orodja za poljedelstvo in industrijo, kakor tudi bogata izbira vsakovrstne kuhinjske posode in vsega v železninarstvo stroko spadajočega blaga.

Ljubljana, Dunajska cesta 16

Velika zaloga tapetniških izdelkov' žime, afrika — solidno - najceneje nudi

Rudolf Sever

Ljubljana, Marijin trg 2.

Drž. uslužbencem tudi na obroke.

Trgovina s kožuhovino

Filip Bizjak

krznarstvo

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 6

se priporoča poštanim nastavljenecem, katerim daje tudi na obroke.

Dentist P. Vrankar, zobar

Zobozdravilstvo - najfinejši zobni nadomestek

Sprejema: 9.—12., 2.—5.

Pogodba z gospodarsko zadruzo p. t. uslužbencev.

Ljubljana, Gledališka ulica 7

poteg Tribovelske palače.

ZIMSKE SUKNJE

najceneje

I. MAČEK

Ljubljana, Aleksandrova c. 12.

MERCINA IN DRUG

TRGOVINA S PAPIRJEM NA VELIKO
Ljubljana, Kolodvorska 8.

GLAVNO ZASTOPSTVO IN SAMO-
PRODAJA ZA SLOVENIJO VSEH
IZDELKOV TOVARNE ZA DOKU-
— MENTNI IN KARTNI PAPIR —

BRATJE PIATNIK, RATEČE.

PERJE, PUH IN KAPOK

PRIPOROČA

A. & E. SKABERNE, LJUBLJANA

Siguren nastop

zajamči uspeh! Nosite torej primerne čevlje. Pred nabavo istih vam bo najboljši svetovalec samo ilustrovan cenik z več tisoč slikami, katerega dobite na zahtevo popolnoma brezplačno od veletrg. Stermecki. Prepričali se boste o velikanski izbiri in o sledečih nizkih cenah: od kravine Din 140, telečke 172, boka 180, gorski 186, lovski 243, gozderice 259, šport 468. Garantirano ročni izdelek. Razen tega velika zaloga najfinejših luksuznih čevljev krasno

izdelave. Naročila čez Din 500 so prosta poštnine. — Kar ne odgovarja se zamenja ali vrne denar. Veletrgovina in industrija čevljev R. STERMECKI, Celje, št. 67, Slovenija.

Izhaja 1., 11. in 21. v mesecu. Naročnina na leto 24 Din, oziroma 12 Din za pol leta. Oglasi po dogovoru. Čekovni račun št. 11.834.

Rokopise je pošiljati uredništvu »Poštnega glasnika« v Ljubljani, Pred Prulami 1. Reklamacije, oglase in drugo pa na upravo lista Sv. Jakoba trg 2. Za »Obl. organizacijo ptt. uslužbencev v Ljubljani« izdaja in urejuje Jožko Jakše v Ljubljani. — Za »Narodno tiskarno« Fran Jezeršek v Ljubljani.